

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan lausuntoluonnos hyvinvointialuestrategian 2026–2029 luonnoksesta

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta merkitsee hyvinvointialuestrategian 2026–2029 luonnoksen esittelyn tiedoksi ja päättää esittää aluehallitukselle seuraavaa lausunnossaan:

Neuvottelukunta pitää strategialuonnosta kokonaisuutena hyvänä, mutta haluaa nostaa lausunnossaan esiin erityisesti monikulttuurisuuden ja henkilöstön monimuotoisuuden näkökulmat.

Hyvinvointialueemme toiminnan keskiössä ovat asukaslähtöiset palvelut, vetovoimainen työyhteisö, vaikuttava yhteistyö ja kestävä taloudenpito. Näiden tavoitteiden kokonaisvaltainen toteuttaminen varmistaa toimintamme laadun ja kyvyn vastata tulevaisuuden haasteisiin.

Sitoudumme tuottamaan palveluita, jotka vastaavat suoraan asukkaiden tunnistettuihin tarpeisiin. Palveluiden saatavuus ja tehokkuus varmistetaan logistiikan järkevällä järjestämisellä, erityisesti suun terveydenhuollossa, ja panostamalla nopeaan hoitoon pääsyyn.

Neuvottelukunta painottaa, että hyvä työyhteisö on kaiken toimintamme perusta. Tavoitteenamme on luottamukseen ja vastuullisuuteen perustuva, ihmisläheinen toimintakulttuuri. Panostamme hyvään johtamiseen, jossa esihenkilö on läsnä ja antaa positiivista palautetta. Edistämme avointa keskustelua ja tuemme henkilöstön vuorovaikutustaitoja. Huolehdimme henkilöstön riittävydestä ja tuemme kokonaisvaltaisesti työhyvinvointia, esimerkiksi varmistamalla, että kaikissa tiloissamme on puhdas sisäilma. Tarjoamme koulutusta, tuemme työyhteisötaitoja ja huomioimme yksilöiden mielenkiinnon kohteet ja vahvuudet. Neuvottelukunta toivoo, että hyvinvointialueella toteutetaan anonyymiä rekrytointia kaikkien rekrytointien ensimmäisellä asteella. Osana rekrytointeja on toteutettu positiivista diskriminaatiota ja toivotaan, että käytäntö laajenee ja vakiintuu hyvinvointialueen toiminnassa ja tietoisuutta lisätään henkilöstölle.

Hyvinvointialueena teemme vaikuttavaa yhteistyötä kehittämällä kumppanuuksia ja varmistamalla asukkaiden osallisuuden. Palautteen kerääminen ja hyödyntäminen on ensiarvoisen tärkeää toiminnan kehittämisessä. Palautteen saaminen on taattava esimerkiksi järjestämällä osallistavia tapahtumia ja jalkautumalla asukkaiden luo.

Meidän tulee vahvistaa tiedonkulkua ja varmistaa viestin tavoitettavuus käyttämällä asukkaiden omaa kieltä sekä selkeää suomen kieltä. Viestinnän lisäksi kohtaamisten merkitys korostuu etenkin vähemmistöjen kohdalla. On tärkeää, että tunnistamme oman kielen ja kulttuurin merkityksen. Lisäksi meidän tulee hyödyntää koulutettujen maahanmuuttajien osaamista tärkeänä resurssina alueen palveluissa.

Huolehdimme alueemme kestävästä taloudesta toimimalla vastuullisesti. Tämä edellyttää resurssien oikea-aikaisuuden ja oikein kohdentamisen varmistamista sekä hankintojen kriittistä tarkastelua. Tehokkuuden parantamiseksi tulee toteuttaa pitkän tähtäimen digi-investointeja ja hyödyntää julkisia tiloja paremmin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta

8.10.2025

Vantaalla

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausuma Hyvinvointialuestrategiasta 2026–2029

Johdanto

Tämä lausunto on laadittu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston jäsenten ryhmäkeskustelun pohjalta. Keskustelussa nuorisovaltuutetut pohtivat yhdessä hyvinvointialuestrategian kehittämistä ja siihen liittyviä teemoja. On kuitenkin tärkeää huomioda, että kaikki lausunnossa esitetyt näkemykset eivät edusta nuorisovaltuuston yksimielistä kantaa, vaan niissä on haluttu tuoda esiin myös eri tavoin ajattelevien nuorisovaltuutettujen ääni.

Keskusteluissa korostui yhteinen tahtotila parantaa hyvinvointialueen palveluiden saavutettavuutta, erityisesti mielenterveyspalveluiden osalta. Nuoret pitävät tärkeänä, että asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia vahvistetaan ja että palvelut rakennetaan kestävästi sekä taloudellisesti että inhimillisesti. Lisäksi nuorisovaltuutetut painottivat työntekijöiden hyvinvoinnin merkitystä laadukkaiden palveluiden varmistamisessa.

Hyvinvoinnin parantaminen

Hyvinvointialuetta voidaan parantaa ennen kaikkea kehittämällä mielenterveyspalveluita ja lisäämällä niiden saavutettavuutta. Erityisesti kouluissa tarvitaan enemmän terveydenhuollon edustajia, kuten psykologeja, jotta nuoret saisivat apua ajoissa. Myös walk-in-terapiapalveluiden lisääminen helpottaisi nopeaa avunsaantia. Hammashoidon, koulu- ja terveydenhuollon palveluita tulisi vahvistaa kokonaisuutena. On tärkeää, että eri ikäryhmät otetaan paremmin huomioon ja että palveluista viestitään myös ei-digitaalisessa muodossa, jotta kaikki voivat hyödyntää niitä. Lisäksi palveluiden tulee olla saatavilla riippumatta ihmisten taloudellisesta tilanteesta. Hyvinvointialueen tulisi myös panostaa Suomen

molempien kansalliskielten palveluihin ja tarjota ohjeet sekä tiedot useilla puhutuilla kielillä kuten englanniksi, arabiaksi ja somaliksi, jotta ihmiset tavoitettaisiin paremmin. Erityisesti nuorille tarvitaan nopeampia mielenterveyspalveluita, sillä varhainen tuki ehkäisee suurempia ongelmia.

Hyvinvointialue ja asukkaat

Hyvinvointialueen ja asukkaiden välejä voidaan vahvistaa kannustamalla ihmisiä aktiivisemmin päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Tämä tarkoittaa, että on mentävä sinne, missä kohderyhmät todella tavoitetaan. Esimerkiksi osallistumalla tapahtumiin, tutustumassa oppilaitoksiin sekä yhteisöihin. Kyselyiden ja asukasilojen avulla voidaan kerätä arvokasta tietoa ihmisten tarpeista. Yhteistyössä asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa voidaan kartoittaa eri alueiden palvelutarpeita, jolloin palvelut voidaan sijoittaa tarkoituksenmukaisesti. Nuorten kasvatukseen voitaisiin myös ottaa mukaan yhteisöjä ja asukkaita, mikä vahvistaa yhteisöllisyyttä. Asukkaille tulisi antaa enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa, esimerkiksi osallistumalla budjetointiin avoimien kyselyjen kautta. Lisäksi kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia tulisi digitalisoida ja tuoda näkyvämmiin esille, jotta osallistuminen olisi helpompaa ja läpinäkyvämpää. Panostus asukkaiden vapaa-ajan terveyspalveluihin tukee hyvinvointia ja lisää luottamusta alueeseen.

Hyvinvointialue ja työntekijät

Työntekijöiden hyvinvointi on suoraan yhteydessä palveluiden laatuun. Työelämystä voidaan parantaa tarjoamalla henkilökunnalle enemmän kiitosta ja kannustimia, kuten elämyslahjoja tai virkistystoimintaa. Kun työntekijät viihtyvät, sairauspoissaolot vähenevät ja motivaatio kasvaa. Työaikojen tulee olla maltillisia, jotta jaksaminen säilyy pitkällä aikavälillä. Lisäksi Helsingin ja Espoon lääkärien yrittäjäyysmalli voisi olla hyvä kokeiltavaksi myös muilla alueilla, sillä se lisää joustavuutta ja vastuullisuutta. Palkkojen tasoittaminen Vantaan ja Keravan välillä edistäisi oikeudenmukaisuutta ja vähentäisi henkilöstön siirtymistä alueelta toiselle. Kun työntekijä on iloinen ja tyytyväinen, hän tarjoaa myös parempaa palvelua ja pysyy työssään pidempään. Tämä hyödyttää koko hyvinvointialuetta.

Hyvinvointialue ja kestävä talous

Talouden tasapainottaminen edellyttää tehokkuutta ja ennakoivaa suunnittelua. Johtaja- ja esihenkilötasojä voitaisiin vähentää ja yksinkertaistaa, jotta hallinto kevenisi ja resursseja vapautuisi suoraan palveluihin. Tarpeet ja mahdollisuudet on syytä arvioida realistisesti, ja hankinnoissa tulisi huomioida myös tuotteiden tuotanto- ja suunnitteluolosuhteet. Ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon panostaminen, kuten tiedotukseen ja vapaa-ajan aktiviteetteihin vähentää pitkän aikavälin kustannuksia. Hyvinvointialueen tulisi suosia kestäviä ja pitkäaikaisesti hyödyllisiä ratkaisuja sen sijaan, että keskitytään lyhyen aikavälin säästöihin. Hyvinvointialueen tulisi lisätä sosiaalisen kanssakäymisen mahdollisuuksia ja vähentää ostopalveluiden käyttöä, mikä voi tuoda merkittäviä säästöjä. Lisäksi kokouspalkkioita voidaan kohtuullistaa ja käydä aktiivista neuvottelua hallituksen kanssa, jotta alueemme erityispiirteet huomioitaisiin paremmin.

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ärendehanteringssystemet i Vanda och Kervos välfärdsregion

§ 31

Nationalspråksnämndens utlåtande om utkast till välfärdsområdesstrategin 2026-2029

VAKEDno-2025-4551

Bilagor

1 Luonnos hyvinvointialuestrategiasta aluehallitus 23.9.2025 pöytäkirjaversio.pdf

Kompletterande material

1 Presentation strategiutlåtande, nationalspråksnämnden 7.10.2025.pdf

Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt möte 23.9.2025 § 219 beslutat att sända utkastet till välfärdsområdesstrategin 2026–2029 för behandling till nationalspråksnämnden. Kommentarer och respons på utkastet till välfärdsområdesstrategin från remissrundan begärs senast 19.10.2025. Specialsakkunnig Christa Salovaara presenterar strategiutkastet för nationalspråksnämnden.

Enligt 41 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska välfärdsområdet ha en strategi, i vilken välfärdsområdesfullmäktige beslutar om de långsiktiga målen för välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. Vidare, enligt 42 § i lagen, leds välfärdsområdets verksamhet i enlighet med den strategin som välfärdsområdesfullmäktige har godkänt.

Vanda och Kervo välfärdsområdes första strategi 2023–2025 bereddes i ett omfattande samarbete under 2022 i en situation där välfärdsområdena precis inledde sin verksamhet. Strategin är giltig till slutet av 2025. Under den första strategiperioden etablerades flera grundläggande strukturer, startades nödvändiga utvecklingsåtgärder samt godkändes flera strategiska program och planer, vars verkställande fortsätter.

Beredningen av välfärdsområdets strategi för 2026–2029 inleddes våren 2025 genom att samla in synpunkter på olika delområden i strategin från bland annat invånare, personal och sektorernas ledningsgrupper och experter. I beredningen under våren beaktades också utfallet av de strategiska målen för den första fullmäktigeperioden samt bland annat de riksomfattande målen.

Den nya välfärdsområdesfullmäktige diskuterade de första utkasten av strategins centrala element vid sitt ekonomi- och strategiseminarium 5.6.2025. Efter seminariet hade välfärdsområdesfullmäktigegrupperna under sommaren möjlighet att kommentera de första utkasten till välfärdsområdesstrategin, fram till 12.8.2025. Samtliga välfärdsområdesfullmäktigegrupper lämnade kommentarer och i den fortsatta beredningen nyttjades välfärdsområdesfullmäktigegruppernas kommentarer från sommaren.

Utöver detta har välfärdsområdesstyrelsen tillsammans med stadsstyrelserna i Kervo och Vanda behandlat situationen för beredning av välfärdsområdets och städernas gemensamma strategiska teman vid ett gemensamt seminarium 10.9.2025. I detta arbete har man som gemensamma teman identifierat barns och ungas välbefinnande, förebyggande av segregation samt stöd för sysselsättning.

Av välfärdsområdesstrategin som helhet har det tagits fram ett första utkast, som man i detta skede avser skicka ut på remiss. Strategin skickas för behandling till

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ärendehanteringssystemet i Vanda och Kervos välfärdsregion

välfärdsområdets påverkansorgan (ungdomsfullmäktige, äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning och delegationen för mångkulturfrågor), delegationen för organisationssamarbetet samt nationalspråksnämnden. Dessutom begärs respons på och kommentarer om utkastet till välfärdsområdesstrategi från välfärdsområdets medlemmar och andra intressegrupper offentligt via webbplatsen Dinåsikt.fi som är en nättjänst som upprätthålls och produceras av justitieministeriet.

Behandlingen av utkastet fortsätter utifrån de åsikter som inkommer enligt följande:

- Kommentarererna om och responsen på utkastet till välfärdsområdesstrategi från remissrundan begärs till senast söndag 19.10.2025.
- En version av välfärdsområdesstrategin som vidarebearbetats utifrån remissrundan lämnas till välfärdsområdesfullmäktigegrupper för behandling fredag 24.10.2025.
- Välfärdsområdesfullmäktigegruppernas eventuella ändringsförslag begärs till senast tisdag 4.11.2025 klockan 10.
- Välfärdsområdesfullmäktigegruppernas ändringsförslag lämnas till alla fullmäktigegrupper onsdag 5.11.2025.
- Strategiförhandlingsdagen hålls tisdag 11.11.2025 enligt beskrivningen ovan.

Efter förhandlingsdagen behandlar välfärdsområdesstyrelsen Vandas och Kervos välfärdsområdesstrategi 2026–2029 vid sitt sammanträde 25.11.2025, varefter ärendet framskrider till välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde för beslut 9.12.2025.

Målen enligt strategiutkastet beaktas i beredningen av budgeten och ekonomiplanen för 2026–2028 på det sätt som beredningsskedet medger.

Beslutsförslag

Föredragande

Kati Liukko: Direktör, sektorn för hälso- och sjukvårdstjänster, kati.liukko@vakehyva.fi.

Nationalspråksnämnden beslutar att:

1. anteckna till kännedom det bifogade utkastet till välfärdsområdesstrategin 2026–2029; och
2. ge välfärdsområdesstyrelsen ett utlåtande om utkastet till välfärdsområdesstrategin 2026–2029.

Mötesbehandling

Tony Viksten anlände under behandlingen av ärendet kl. 16.34.

Jan-Peter Sjöroos anlände under behandlingen av ärendet kl. 16.47.

Christa Salovaara avlägsnade sig efter behandlingen av ärendet kl. 16.50.

Beslut

Nationalspråksnämnden beslöt att:

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ärendehanteringssystemet i Vanda och Kervos välfärdsregion

1. anteckna till kännedom det bifogade utkastet till välfärdsområdesstrategin 2026-2029; och
2. ange följande fyra punkter som sitt utlåtande till välfärdsområdesstyrelsen om utkastet till välfärdsområdesstrategin 2026-2029;
 - Det är viktigt att följa upp samarbetsavtalet mellan tvåspråkiga välfärdsområden om svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster;
 - I strategin bör det klart och tydligt framkomma att Vanda och Kervo välfärdsområde är tvåspråkigt;
 - Strategin skall ha inskrivet om satsningar på lagstadgad service på svenska;
 - Mål och mätare från handlingsplanen för tvåspråkighetsprogrammet skall följas upp och integreras i strategiarbetet.

Mer information om beslutet ges av nationalspråksnämndens föredragande Kati Liukko, kati.liukko@vakehyva.fi.

9.10.2025

Vammaisneuvoston lausunto koskien hyvinvointialuestrategian 2026–2029 luonnosta

Vammaisneuvosto toteaa, että strategialuonnoksessa on tunnistettavissa hyviä tavoitteita ja vammaisneuvosto kannattaa strategialuonnokseen kirjattuja palvelulupauksia ja painopisteitä. Vammaisten henkilöiden näkökulma jää luonnoksessa kuitenkin liian vähälle huomiolle. Strategiaan tulee kirjata vammaisten asukkaiden hyvinvointia parantavia tavoitteita ja tähän liittyviä mittareita. Vammaisneuvoston mielestä ensimmäiseen painopistealueeseen ”Palvelumme vastaavat asukkaiden tarpeisiin” tulee tehdä seuraavia lisäyksiä ja tarkennuksia:

- Asiakkaiden kohtaamista parannetaan panostamalla henkilökunnan koulutukseen ja toimintakulttuurin kehittämiseen, jotta henkilökunnalla olisi valmiuksia kohdata erilaisia asiakkaita ja tunnistaa heidän palvelutarpeitaan.
- Palveluiden vaikuttavuuden parantaminen edellyttää, että lisätään asiakkaan mahdollisuuksia valita omiin tarpeisiinsa parhaiten soveltuva toimiva palvelukokonaisuus. Palveluvalikosta tulee poistaa lakiin perustumattomia rajoittavia määritelmiä, jotka vaikeuttavat palvelukokonaisuuden muotoutumista. Myös toimialojen välistä yhteistyötä tulee tiivistää, jotta asiakkaita pystytään ohjaamaan sujuvasti oikeiden vaikuttavien palveluiden piiriin.
- Palvelujen saatavuutta parannetaan kehittämällä yhdenvertaisesti kaikkia yhteydenottokanavia saavutettaviksi, selkeiksi ja sujuviksi. Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus valita itselleen sopivin yhteydenottotapa. Digi- ja etäpalvelut tukevat palvelujen saatavuutta, mutta ne eivät saa olla ainoa eivätkä ensisijainen yhteydenottokanava.
- Asiakasymmärryksen parantamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi asiakaspalautetta tulee kerätä systemaattisesti kaikilta hyvinvointialueen palveluita käyttäviltä asiakkailta.

Ensimmäisen painopisteen mittareihin vammaisneuvosto esittää lisättäväksi vammaisten asukkaiden hyvinvointiin liittyvän tavoitteen ja mittarit:

Tavoite: Vammaispalveluiden saatavuus

Tähän kohtaan alla olevat kolme mittaria:

1. Vammaispalveluhakemusten käsittelyajat (pyrkimyksenä 3kk tai alle)
2. Vammaispalveluiden palvelutarpeen arvioon pääsy (tavoitteena lain asettama 7vrk)
3. Kuinka pian palvelupäätöksen myöntämisestä asiakas saa tarvitsemansa palvelun

9.10.2025

- Strategialuonnoksen kohtaa 3.1. vammaisneuvosto esittää muutettavan muotoon: "hoidon ja palveluketjujen katkeamattomuus ja jatkuvuus".
- Kohta 2.6 esitetään poistettavaksi. Se antaa digipalveluille liian suuren painoarvon muihin palveluihin nähden.

Työntekijöiden hyvinvointi vaikuttaa suoraan asiakaspalvelun laatuun. Vammaisneuvosto toteaa, että riittävät resurssit, kilpailukykyinen palkkaus ja työntekijöiden mahdollisuus tehdä työnsä hyvin ovat keskeisiä tekijöitä henkilöstön hyvinvoinnissa. Hyvinvointialueella tehtävää perustyötä tulee kunnioittaa ja arvostaa. Henkilöstön voidessa hyvin, myös asiakkaat voivat paremmin.

Vammaisneuvosto huomioi, että painopistekohdassa "Teemme vaikuttavaa yhteistyötä", ei mainita vaikuttamistoimielimiä. Vaikuttamistoimielimet ovat tiettyjen väestöryhmien tärkeä vaikuttamiskanava, siksi strategiaan tulee lisätä, että hyvinvointialue tiivistää yhteistyötä vaikuttamistoimielinten kanssa ja tukee niiden vaikuttamismahdollisuuksia. Vammaisneuvosto korostaa lisäksi viestinnän ja infotilaisuuksien tärkeyttä, jotta asukkaat saavat kattavasti tietoa, pystyvät osallistumaan hyvinvointialueen toiminnan ja palveluiden kehittämiseen sekä löytävät oikeiden palvelujen äärelle. Viestinnässä ja digipalveluiden kehittämisessä on huomioitava saavutettavuus.

Taloudellisesti kestävien ratkaisujen tulee perustua pitkäjänteisyyteen. Hyvinvointialueella tulee panostaa ajoissa perusterveydenhuoltoon pääsyyn, jotta erikoissairaanhoidon kulut eivät kasva. Apuvälineissä laatuun panostaminen ja niiden helppo saatavuus vähentää kustannuksia muualla. Säästötoimia ei tule kohdistaa palveluihin tai apuvälineisiin, jotka ovat välttämättömiä vammaisille henkilöille.

Vantaa 9.10.2025

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisneuvosto

15.10.2025

Vanhusneuvoston lausunto hyvinvointialuestrategian 2026–2029 luonnokseen

Vanhusneuvoston näkemyksen mukaan strategialuonnos ei tunnista riittävällä tavalla sitä kriittistä haastetta, jonka ikääntyvän väestön kasvu aiheuttaa hoivapalveluiden saatavuudelle ja riittävyydelle. Kasvu tapahtuu nimenomaan vuosina 2026–2030, jolloin suuret ikäluokat savuttavat 80–90 vuoden iän. Strategiasta puuttuvat konkreettiset ratkaisut tähän yhteiskunnallisesti merkittävään ongelmaan sekä mittarit, joiden avulla erityisesti kotiin annettavien palvelujen riittävyyttä ja vaikuttavuutta voitaisiin arvioida ja seurata kokonaisvaltaisesti.

Hyvinvointialueen toimintaympäristö

Väestöennusteiden mukaan yli 75- ja 85-vuotiaiden määrän sekä absoluuttinen että suhteellinen kasvu on Vantaan ja Keravan alueella lähivuosina huomattavasti suurempi kuin muualla maassa. Strategialuonnos perustuu siihen, että yli 75-vuotiaiden määrä kasvaisi 17 % vuoteen 2030-mennessä. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden määrä vuosina 2024–2030 kasvaa VAKEn alueella 38,5 % (7.800 henkilöä), ja yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa jopa 50,8 % (3 000 henkilöä). Vastaavat luvut koko maassa ovat 17,6 % (150 000) ja 20 % (50 000).

Eryityisesti 85 vuotta täyttäneiden hoivan tarve kasvaa moninkertaiseksi verrattuna nuorempiin ikäihmisiin. Valtaosa heistä asuu omassa kodissaan, mutta eivät pärjää arjessa enää täysin itsenäisesti. Muistisairaudet ja liikkumisongelmat ovat yleisiä. Eristäytyneisyys, yksinäisyys ja sosiaalisten suhteiden puute altistavat vakaville sairauksille ja aikaistavat raskaamman hoidon tarvetta.

VAKEn alueella asuu myös maahanmuuttajataustaisia ikääntyneitä, joiden määrä tulee lähivuosina lisääntymään. Heidän erityistarpeisiinsa on kyettävä vastaamaan.

Suomalaiset ikääntyneet pelkäävät, etteivät saa tulevaisuudessa tarvitsemiaan hoivapalveluja. Tilanne tuntuu erityisen ahdistavalta niistä, jotka asuvat yksin, ja joilla ei ole lähiomaisia eikä taloudellisia mahdollisuuksia ostaa palveluja. Myös työssäkäyvät omaiset ovat huolissaan riittävätkö heidän voimavarojensa huolehtia iäkkäistä vanhemmista.

Painopiste: Palvelumme vastaavat asukkaiden tarpeisiin

Kotiin annettavien palveluiden riittävyyden arviointi

Ikäihmiset tulevat siis asumaan entistä pidempään omissa kodeissaan, mutta myös aiempaa huonokuntoisempina. Strategiasta puuttuu kuitenkin kokonaan kotipalveluun liittyvät mittarit. Vanhusneuvosto pitää niiden lisäämistä välttämättömänä, koska kyse on erityisen haavoittuvassa asemassa olevasta ihmisryhmästä.

15.10.2025

Kotiin annettavien palvelukokonaisuuksien riittävyttä ja vaikuttavuutta tulee seurata ja arvioida jatkuvasti ja tiiviisti. Mittaaminen on erityisen haasteellista, sillä arvioinnissa tulisi käyttää useita eri mittareita samanaikaisesti.

Riittävyyden arvioinnissa tulee keskittyä siihen, vastaavatko palvelut todelliseen tarpeeseen: mikä on palvelun kattavuus, määrä ja tiheys sekä mikä on asiakkaan arvio tarpeen ja palvelun vastaavuudesta. Vaikuttavuutta voidaan mitata esimerkiksi asiakkaan hyvinvoinnissa ja toimintakyvyssä tapahtuvilla muutoksilla, päivystyskäyntien määrällä ja myös lähiympäristön tekemillä huoli-ilmoituksilla.

Painopiste: Teemme vaikuttavaa yhteistyötä

Ikääntyneiden määrän kasvu ja yksinäisyyden ehkäisy yhteiseksi teemaksi

Vanhusneuvosto korostaa, että VAKEn, Vantaan ja Keravan kaupunkien tulisi nostaa väestön ikääntyminen ja hyvin iäkkäiden määrän kasvu strategian keskiöön. Ilmiö on yhteinen ja se tulisi myös tunnistaa yhteiseksi teemaksi, jonka edistymiseksi tarvitaan tavoitteellista ja pitkäjänteistä kehittämistyötä.

lääkkeitä koskevat HYTE-suunnitelmat olisi tärkeää laatia yhteistyössä siten, että ne nivoutuvat yhteen ja tukevat toisiaan. Yksi keskeisimmistä keinoista hoivapalvelujen kuormituksen keventämiseksi on yksinäisyyden vähentäminen – tämä tulisi nostaa yhteiseksi tavoitteeksi.

VAKEn tulisi varmistaa, että kaikilla yksinasuvilla kotihoidon asiakkailla on mahdollisuus myös muuhun sosiaaliseen vuorovaikutukseen kuin kotihoitajan kiireisiin käynteihin. Kaupunkien taas tulisi monipuolisoin keinoin kannustaa ja tukea fyysiseltä ja kognitiiviselta toimintakyvyltään heikentyneitä ikäihmisiä asioimaan itsenäisesti, liikkumaan ja osallistumaan yhteisön toimintaan. Lisäksi kaupunkien tulisi edistää ja tukea eläkeläisjärjestöjen ja muiden vapaaehtoistoimijoiden toimintaedellytyksiä.

VAKEn palvelulupaus

Palvelulupauksen mukaan asiakas saa tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti, asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti. Vanhusneuvosto kysyy: *jääkö tämä lupaus pelkäsi sanahelinäksi tilanteessa, jossa palveluntarvitsijoiden määrä nousee puolitoistakertaiseksi aiempaan verrattuna, mutta resurssit eivät kasva läheskään samassa suhteessa?*

Toivomme, että lausuntomme toimii rakentavana puheenvuorona strategiatyössä ja että myös ikääntyneiden ääni kuuluu vahvasti hyvinvointialueen tulevaisuuden suunnittelussa.

Vantaalla 15.10.2025

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vanhusneuvosto

ELÄKKEENSAAJAYHDISTYSTEN KANNANOTTO VANTAAN JA KERAVAN HYVINVOINTIALUEEN STRATEGIAAN VUOSILLE 2026 – 2029

Vantaan ja Keravan alueella toimii 9 EKL-eläkkeensaajayhdistystä, joissa on yhteensä noin 1700 jäsentä. Moni heistä on jo hyvin iäkäs, asuu yksin ja elää pienellä eläkkeellä.. He kantavat syvää huolta siitä, miten käy, kun omatoimisuus ei enää riitä ja hoivaa tarvitaan.

Väestöennusteet osoittavat, että yli 80-vuotiaiden määrä kasvaa lähivuosina räjähdysmäisesti – erityisesti juuri Vantaan ja Keravan alueella. Tämä kehitys lisää väistämättä hoidon tarvetta.

Hyvinvointialueen strategiatyön lähtökohtana on tunnistaa toiminnan kannalta kriittiset tavoitteet, jotka ohjaavat taloussuunnittelua. Ikääntyneiden hoivan riittävyys on jätetty kokonaan strategian ulkopuolelle. Tämä on vakava puute.

Hoivan turvaaminen on hyvinvointialueen lakisääteinen perustehtävä. Jos resursseja ei voida lisätä kasvavan tarpeen tahdissa, on entistä tärkeämpää etsiä yhdessä konkreettisia ratkaisuja. Tätä yhteiskunnallista haastetta ei voi sivuuttaa – se on kohdattava avoimesti ja vastuullisesti.

Esitämme, että ikääntyneiden määrän kasvu ja lisääntynyt palveluntarve nostetaan strategiseksi painopisteeksi.

Vantaalla 13.10.2025

Hakunilan Seudun Eläkkeensaajat ry
Itä-Hakkilan Eläkkeensaajat ry
Keravan Eläkkeensaajat ry
Korson Eläkkeensaajat ry
Länsimäen ja Rajakylän Eläkkeensaajat ry
Myyrmäen Eläkkeensaajat ry
Rekolan ja Koivukylän Eläkkeensaajat ry
Simonkylän Eläkkeensaajat ry
Tikkurilan Seudun Eläkkeensaajat ry

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategia 2026—2029

Tiedot

Asukkailta, henkilöstöltä ja muilta sidosryhmiltä kerättiin kommentteja Otakantaa.fi -verkkopalvelussa 23.9.-19.10.2025.

Vastaajia yhteensä 70

Kyselyt

Kommentoi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen strategialuonnosta 2026—2029

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) strategia linjaa alueen toiminnan suunnan ja tavoitteet vuosille 2026–2029. Strategia ohjaa hyvinvointialueen toimintaa, päätöksentekoa, palvelujen kehittämistä ja resurssien käyttöä. Uutta strategiaa on valmisteltu kevästä 2025 lähtien. Aluevaltuuston on määrä päättää strategiasta joulukuussa 2025. Voit nyt antaa omat terveisesi valmistelutyöhön. Voit kommentoida strategialuonnosta 19.10.2025 asti. Pääset tutustumaan strategialuonnokseen ja ottamaan siihen kantaa oheisen kyselyn kautta.

Kysymys

1. Missä roolissa vastaat kyselyyn?

Vastaukset

Yksityishenkilönä, asun Vantaalla 9/70

Yksityishenkilönä, asun Keravalla 8/70

Vastaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen työntekijänä 43/70

Vastaa järjestön tai kolmannen sektorin edustajana 4/70

Vastaa julkisen sektorin organisaation edustajana 2/70

Vastaa yrityksen edustajana 2/70

Muu 2/70

Kysymys

2. Palvelulupaus kertoo siitä, minkälaista palvelua asiakkaat voivat Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta odottaa. Se kiteyttää, millaisen asiakaskokemuksen VAKE haluaa asiakkailleen antaa. Korostaako VAKEn palvelulupaus mielestäsi oikeita asioita?

Palvelulupaus (luonnos): Palvelemme asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti. Kohtaamme jokaisen arvostavasti ja asiantuntevasti. Asiakas saa tarvitsemansa palvelun oikea-aikaisesti.

Vastaukset

Kyllä 35/70

Ei 32/70

En osaa sanoa 2/70

Kysymys

Jos vastasit EI, miten palvelulupausta pitäisi mielestäsi muuttaa?

Vastaukset

- Vaikuttavuus. Miten tiedämme onko antamamme palvelulla asiakkaan mielestä ollut vaikutusta hänen tilanteeseensa. Miten vaikuttavuudesta kerätään objektiivista palautetta. Pystyvätkö asiakkaat oikeasti antamaan palautetta palveluidensa vaikuttavuudesta vrt. vieraskieliset tai senioreisasiakkaat.
- Kehittää kuntoutus- ja terapiayksikön ja asemapalveluiden yhteistyötä vielä, että asemapalvelut vastaisivat paremmin akuutteihin tilanteisiin (painopiste sinne), sekä seuraa kuka tulee ja millä perusteella mielenterveyden kuntoutus- ja terapiapalveluihin. Noin 2/3 lyhytterapiajonossaolevista ei ole terapiakuntoisia tai tarvitsisivat kelan kuntoutuspsykoterapiaa suoraan tai hus.n esh.ta minne eivät pääse. Olisi hyvä seuloa paremmin jonossaolijoita ja kehittää eri palveluja kuten pitkäaikaissairaiden hoito mihin olisi tarpeellista saada lääkäri ja sosiaalityöntekijöitä koska heidän ongelmansa ovat enemmän muuta kuin terapialla ratkaistavia.
- Vaikuttava on liian vaikeasti tulkittava termi, jota esimerkiksi vieraskieliset eivät välttämättä pysty ymmärtämään. Kannattaa valita toinen termi.
- Ihan hyvä, mietin, että pitäisikö tarkentaa, että asiakas saa nimenomaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelun meiltä eikä pelkästään kaiken tarvitsemansa?
- Saada hoitoa mahdollisimman pian, ei kuukausien päähän
- Kovin geneeristä, ei oikein ole tavoitteellinen kuvays
- Kotiin tarjottavat palvelut ristiriidassa sen kanssa missä sijoittamanne asiakas asuu- yksityisellä vai omassa yksikössänne. Laittaa asiakkaanne eriarvoiseen asemaan keskenään

- Oikea-aikaisesti ja paikallisesti. Nyt paljon keskitettyjä palveluja, joihin pääseminen voi olla hyvinkin hankalaa ja väitän monien jäävän vaille palveluita välimatkojen vuoksi.
- Mitä tarkoittatte oikea-aikaisuudella ja kenen näkökulmasta potilaan vai henkilökunnan. Millä mitataan vaikuttavuutta ja miten otatte huomioon asiakkaan kokemuksellisuuden arvioinnissanne.
- Asiakslähtöisyyden sijaan käyttäisin ihmislähtöisyys sanaa. Tämä on laajempi käsite, mikä korostaa ihmisarvoa, yhdenvertaisuutta ja yksilön tarpeita kokonaisuutena. Asiakas sana kuvaa yrityslähtöisyyttä. Ihmislähtöisyydessä työntekijä on läsnä ihmisenä ja asiantuntijana ja huomio ihmisen kokonaistilanteen. Toiseksi. Vaikuttavuus sisältyy ihmislähtöiseen palveluun. Hoidon saatavuus ja saavutettavuudesta, laadukkuus, yhdenvertaisuus sekä turvallisuus, miten näitä asioita luvataan. Tätä tietoa ihmiset kaipaavat.
- Kenen näkökulmasta asiakslähtöisesti: organisaation vai asiakkaan? Miten vaikuttavuutta mitataan tai voiko sitä edes mitata aina esim. monikieliset? Rajaisin palvelua jotenkin, jotta ei ymmärretä, että meiltä saa minkä tahansa palvelun. Kenen näkökulmasta oikea-aikaisesti: organisaation vai asiakkaan? Arvostava ja asiantunteva kohtaaminen luo inhimillisyyttä.
- Säästöt palveluista vaikuttaa asiakkaiden tilanteisiin negatiivisesti, oikea-aikaisuus ei toteudu vaan hankaloittaa tilanteita ennestään. Palvelujärjestelmä tiputtaa tietyn asiakasryhmän uudestaan ja uudestaan palveluista. Palveluiden tulisi jalkautua.
- Vaikuttavuus on kovin ympäröivä käsite - ei kerro kovin paljon. Oikea-aikaisesti - kenen mielestä?
- Pitkä ja hankala matka hoitoon pääsyyn, jonot pitkiä (Oikea-aikaisesti ja paikallisesti, toteutumaton haave).
- Vaikuttava on tosiaan sanana sellainen, mikä ei aukea kaikille.
- Vaikuttavasti palvelu on vaikeasti ilmaistu. Miten voimme määrittää, että tarjoamamme palvelu on aidosti vaikuttavaa? Kenen vaikuttavuutta tässä mitataan? Potilaan kokemaan vaikuttavuutta vai hyvinvointialueen kokemaa vaikuttavuutta?
- Palvelulupaus korostaa oikeita asioita, mutta se ei toteudu. Olen kuullut useammalta iäkkäältä asukkaalta, että heidän on ollut vaikea saada oikeaa tai riittävää hoitoa. Tämä kertoo, että tällä hetkellä palvelu ei ole arvostavaa, asiakslähtöistä tai oikea-aikaista.
- Lupaus vaikutas "löysältä" ja geneeriseltä. Mitä asiakslähtöisyys tarkoittaa? On hämmäinen käsite
- Palvelulupauksen tulisi olla selkeä myös palveluita käyttäville ja tarvitseville ihmisille. Onko kyseessä lupaus vai tavoite? Tällä hetkellä taloudellisesta näkökulmasta ei voida luvata tarvittua palvelua oikea-aikaisesti tai vaikuttavaa palvelua. Onko kyseessä siis lupaus vai tavoite ihmisten näkökulmasta. Voiko palvelulupaus olla muuttuva hyvinvointialueen tilanteen mukaisesti?
- Uusi ehdotus: "Varmistamme, että jokainen asukas saa tarvitsemansa sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut oikea-aikaisesti, arvostavasti kohdaten ja vaikuttavasti toteuttaen – digitaalisesti tai lähipalveluna, asiakkaan tarpeen mukaan. Palvelumme

tukevat hyvinvointiasi ja toimintakykyäsi arjessa: saat apua, joka auttaa sinua voimaan paremmin, elämään itsenäisemmin ja selviytymään arjen haasteista." ja lisäys: "Palvelulupauksemme toteutumista seurataan säännöllisesti asiakaspalautteen, hoitoon pääsyn mittareiden ja vaikuttavuusarvioinnin avulla. Käytämme näyttöön perustuvia toimintatapoja ja kehitämme palveluja jatkuvasti yhteistyössä asiakkaiden ja ammattilaisten kanssa."

- Lupaus on liian yleismaailmallinen, se ei voi toteutua tuollaisenaan, eli jää ns. sanahelinäksi. Esimerkiksi asiakas saa tarvitsemansa palvelun oikea-aikaisesti - ei ole nykyisillä resursseilla mahdollista ennaltaehkäisevissä/ peruspalveluissa.
- Olisi hienoa, jos terapia ja kuntoutusyksikön resurssit olisivat suuremmat. On toki tärkeää ottaa asiakkaita sisälle hoidontarpeen arvioiden kautta, mutta tilanne muuttuu, jos hoitoa ei päästä aloittamaan heti. Silloin hoidontarpeen arvio (joka on tehty Miepä asemalla) ei ole enää ajankohtainen ja se on tehtävä uudelleen mahdollisen kuntoutuksen tai terapiajakson alkaessa. Painopistettä on liikaa "seulonnessa", hoito on se "pullonkaula" jossa ihmiset ovat nyt jonossa.
- Määrittelin palvelun tarkemmin (kuten joku jo kommentoikin; ei mitä tahansa palvelua vaan tarvittavan palvelun) ja miten tarvittava palvelu määritellään. Asiakkaan kokema palvelutarve voi olla eri kuin lääketieteellinen tai muu palvelutarve. Oikea-aikaisuus voi myös olla kovin erilainen käsite ammattilaisen ja kuntalaisen näkökulmista. Näillä resursseilla lienee realistista puhua lähinnä välttämättömien palveluiden saamisesta, olemme kaukana siitä, että voisimme sanoa toimivamme kaikilta osin vaikuttavasti ja oikea-aikaisesti.
- En vastannut ei, mutta palvelulupaus voisi olla selkeämpi. Vaikuttavuus on terminä liian laaja ja tuntematon. Koko hyvinvointialueen lupauksena asiakkaan "kohtaaminen" on liian "läheinen" termi.
- Asiakaslähtöisen tilalle ihmislähtöinen. Miten palvelullaan vaikuttavasti? Miten vaikuttavuutta mitataan konkreettisesti?
- Vaikuttavuus pitää määritellä tarkemmin. Mitä sillä tarkoitetaan ja miten sitä mitataan?
- palvelujen oikea-aikaisuus. Jotkut palveluista toteutuu vasta kuukausien jälkeen.
- Samaa mieltä, että palvelulupaus korostaa oikeita asioita, muttei käytännössä toteudu. En voi luvata/toteuttaa asiakaslähtöistä tai vaikuttavaa palvelua, mikäli en voi omatyöntekijänä myöntää/ järjestää hyvinvointialueen sisäisten säästöohjeistusten vuoksi ja "salaisesti" toimivien asiakasohjausryhmien valvomana asiakkaan tarvitsemaa palvelua oikea-aikaisesti. Palvelulupauksessa asiakkaiden tulisi saada kuulla, että asiakaslähtöiset palvelutarpeen mukaiset palvelut järjestetään ja turvataan, jolloin tämä on lupaus myös työntekijöille, että näin saa toimia.
- Kustannustehokkuuden voisi lisätä
- Kirjaus on hyvin yleisluontoinen ja sisältää "in" olevia buzzwordeja "oikea-aikaisuus", "vaikuttavuus", "asiakaslähtöisyys". Konkretia ja arkikielisyys olisi tarpeen. Esim. "Asukkaat saavat hyödyllistä apua

pelastustoimelta, sosiaalityöstä ja terveydenhuollosta. Jokainen tulee kohdatuksi arvokkaasti. Apua saa silloin, kun sille on tarve."

- Vain hienoja sanoja ja todella geneeristä.
- Asiakaslähtöisyys, vaikuttavuus ja oikea-aikaisuus ovat tärkeitä asioita ja tavoitteita, mutta niitä on vaikea konkretisoida ja mitata. Kohtaamme työmme kautta usein esimerkiksi tilanteita, joissa asiakkaalla on eri näkemys tarvitsemansa palvelun tarpeesta kuin työntekijällä ja vastaavasti tilanteita, joissa asiakkaalla ja työntekijällä on yhteneväinen käsitys palvelun tarpeesta, mutta palvelun myöntäminen ei ole mahdollista ja palvelun myöntäminen kielletään.
- Voisiko ensimmäisen lauseen vaihtaa, että esim: "Palvelemme asukkaita yksilöllisesti ja hyvinvointia parantaen"? Se kiteyttäisi hyvinvointialueen eetoksen ja lisäksi terveydenhuollossa on potilaita (erityisesti sairaalassa), jolloin asiakassana voi sekoittaa kenttää.. Ja jättäisin lopusta tuon vikan lauseen pois, ei kannata aikatauluista puhua, koska ne vaihtelevat tilanteen ja resurssien mukaan ja "oikea-aikaisuus" sisältyy vaikuttavuuteen :)
- Pidämme tärkeänä, että palvelulupaus on selkeästi muotoiltu ja sen keskiössä on asiakaslähtöisyys ja palveluiden oikea-aikaisuus. Osana palvelulupausta näiden toteutumista tulisi mitata systemaattisesti eri palveluissa.
- On väärin luvata että asiakasta palvelee vaikuttavasti jos esimerkiksi yksinasuva, muistisairas vanhus joutuu asumaan omassa kodissaan ilman riittäviä yhteyksiä muihin ihmisiin. Ei vaikuttavuutta voi mitata ainoastaan sillä että ihminen pysyy hengissä.
- Vaikuttavuus terminä liian geneerinen, määriteltävä tarkemmin tai korvattava.

Kysymys

3. Strategisiksi tavoitteiksi asetetaan ne keskeisimmät asiat, joita hyvinvointialue haluaa erityisesti edistää seuraavien vuosien aikana. Mittarit täsmentävät tavoitteiden sisältöä. Sisältävätkö tavoitteet mielestäsi keskeisimmät asiat, joita VAKEn tulee toiminnassaan edistää?

Tavoiteluonnokset: 1. Asiakas kohdataan arvostavasti 2. Palveluihin pääsy nopeutuu 3. Palvelut ovat vaikuttavia 4. Henkilöstö on sitoutunut ja voi hyvin 5. Johtaminen on laadukasta 6. Henkilöstön osaaminen tukee palveluiden vaikuttavuuden parantumista 7. Asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistetään aktiivisella yhteistyöllä 8. Yhteistyö sidosryhmien kanssa on vaikuttavaa 9. HUS-järjestämissopimuksen segmenttiryhmiä tavoitteet toteutuvat 10. Taloutta hallitaan hyvällä taloussuunnittelulla 11. Toimintaa uudistetaan vastuullisesti kustannusvaikuttavuutta parantaen 12. Henkilöstömenoja hallitaan henkilöstörakennetta uudistaen

Vastaukset

Kyllä 20/70

Ei 44/70

En osaa sanoa 5/70

Kysymys

Jos vastasit kieltävästi, mitä tavoitteista mielestäsi puuttuu tai mikä on turha?

Vastaukset

- Lisäisin lähipalveluiden saatavuuden.
- Puuttuu tekoälyyn liittyvät maininnat kokonaan, eikä tekoälyä voi nähdäkseni sivuuttaa strategiasta. Organisaatiolla tulisi olla tahtoa ja yhteinen ymmärrys ja suunnitelma tekoälyn käytölle myös strategiatasolle vietynä.
Lisäisin ainakin kohtiin 3., 5., 7. ja 8. enemmän konkretiaa. Miten näihin päästään?
- 3. tavoite voisi olla - ihmiset saavat niitä palveluita, jotka heille kuuluvat - kuvaisi paremmin tavoitetta.
4. tavoite voisi olla konkreettisemmin -henkilöstö jaksaa työtehtävissään paremmin-. Henkilöstö voi hyvin on liian kova tavoite.
- Strategisia tavoitteita on liikaa (12). Turhan monen tavoitteen saavuttaminen saattaa vaikuttaa fokukseen. Keskittyisin esim. vain seuraaviin: Asiakas, Palvelut, Johtaminen, Talous, Uudistuminen
- Tavoitteita on liikaa ja järjestys sekava. Kohta 10 pitää jo sisällään kohdat 11 ja 12. Henkilöstön hyvinvointiin kannattaa panostaa enemmän ja myös sanoittaa tätä tahtotilaa.
- 2. Palveluihin pääsy nopeutuu & 3. Palvelut ovat vaikuttavia -> Vain tarpeenmukaiset palvelut ehkä liittyvät vaikuttavuuteen, mutta voisiko näihin jotenkin sanoittaa ohjausta oikeisiin palveluihin, vaikka VAKEn ulkopuolelta, kuten järjestöihin.
6. Henkilöstön osaaminen tukee palveluiden vaikuttavuuden parantumista -> Onko tämä kovin mutkikkaasti sanottu. Voisiko olla vaikka "Henkilöstön osaaminen tukee palvelujen järjestämistä" / "Henkilöstön osaamista kehitetään palvelutarpeen mukaisesti"?
9. HUS-järjestämissopimuksen segmenttiryhmien tavoitteet toteutuvat -> Tämä on varmaan jollain tasolla pakollinen, mutta ei kyllä kerro tavalliselle lukijalle mitään.
10. Taloutta hallitaan hyvällä taloussuunnittelulla -> "Hyvä taloussuunnittelu ohjaa kaikkea toimintaamme."?
11. Toimintaa uudistetaan vastuullisesti kustannusvaikuttavuutta parantaen -> Voisiko tästä ottaa "kustannusvaikuttavuutta parantaen" pois? Vastuullisuushan on sinänsä myös taloudellista vastuullisuutta ja tämä muoto pitäisi sisällään myös ympäristöohjelman yms.
12. Henkilöstömenoja hallitaan henkilöstörakennetta uudistaen -> Onko tarpeellista, jos talous on jo kerran mainittu johtonurana? Tämä kuulostaa vähän strategiaan kirjatulta YT-kierroksilta.
- Nyt joku uusi sana tämä vaikuttavuus. Mitä se käytännössä tarkoittaa ja pitää sisällään. Nyt ei sano oikein mitään.
- Aika ympäripyöreeä, hyvinvointipalvelun tulee tukea ja parantaa asiakkaiden terveyttä ja hyvinvointia riittävän resursein

- Liian monta kun on kyse strategisista tavoitteista. Useampi oli mielestäni enemmän taktisen tason tavoitteita.
- Yleistä diipadaapaa
- Tavoitteita on aivan liikaa ja mielestäni ristiriitaisia keskenään. Jos joku tuntee vakehyvän toiminnan, tulee vain ajatus että karsitaan kaikesta ja parannetaan liukuhihnahommia henkilöstön määrää vähentämällä.
- Henkilöstö on sitoutunutta ja voi hyvin. Onko riittävästi henkilöstöä ja millä taataan henkilöstön hyvinvointi.
- Tavoitteita olisi hyvä tiivistää 5-6.
 - 1) pitääkö strategiaan kirjoittaa, että kohdellaan arvostavasti, eikö se ole itsestään selvää, jos tehdään ihmislähtöistä työtä.
 2. Mikä on nopeammin? Palveluihin saa yhteyden pääsee samana päivänä. 3) jargoniaa....Miten palvelut ovat vaikuttavia??? Lause ei avaudu kansalaisille. 5) Johtamisen pitäisi aina olla laadukasta. Miten kansalaiset voivat arvioida, että johtaminen on laadukasta? Mittarit pitäisi nostaa henkilöstä (pysyvyys, hyvinvointi), palveluiden saatavuus, hoitoon pääsy, pysyvä hoitosuhde (yli 75-vuotiaiden omalääkäri vaihtuu n.6 kk:n välein).

Kohtiin 7 ja 8 keinoja auki. Kenen kanssa yhteistyötä? Ja mitä tavoitellaan taas vaikuttavuudella?

Segmenttityö ei kerro tavallisille ihmisille mitään. Mitä segmenttejä on? Esim. Ikääntyneiden segmenttityön tavoitteet avaavat asiaa.
- Näitä on aivan liikaa ja useampi liittyy samaan asiaan esim. talouteen tai vaikuttavuuteen. Vaikuttavuus ei terminä avaudu.
- Lähipalvelut ja tekoäly uupuvat, no strategisen tason tavoitteita ollessa 12 esimerkiksi kolmen tai kahden sijaan ei yhtään tarvita lisää 2/3 tavoitteista pois.
- suomenkielentaito
- Palveluiden tulee jalkautua. Henkilökunnan kouluttaminen tasavertaiseen kohtaamiseen ja siihen ettei olla asiakkaiden yläpuolella ensiarvoisen tärkeää. Henkilökunnan asenteet tiettyjä asiakasryhmiä kohtaan kaipaa muutosta.
- Minun mielestäni olisi tärkeää korostaa sitä, että toimitaan hyvinvointialueille asetettujen hoitotakuiden ym. säädösten puitteissa. Ja että joka paikassa palvelua on saatavilla yhtä nopeasti - tasa-arvo.
- Tavoitteita paljon.
- Sekavaa ja ympäröpyöreää, kaipaisin selkokielistä versiota.
- Tavoitteita liian monta, jolloin voi käydä niin, että tähän vähän kaikkea mutta ei päästä kunnolla tavoitteisiin. Vähentäisin tavoitteita, jolloin niihin voi panostaa paremmin. 3.kohdan jättäisin pois, palveluissa täytyisi korostua ehkä vaikuttavuus-sanalla sijaan laatu tai jos vaikuttavuutta halutaa korostaa, se voisi sisältyä muihin kohtiin. 4. ja 5. liittyvät toisiinsa ja mikäli toteutuvat, toteutuu myös 6.kohta eikä sitä olisi välttämättä tarpeen erikseen laittaa tavoitteisiin. Mitä eroa 7. ja 8.kohdilla, onko kyseessä sama yhteistyö? 10. ja 12. liittyvät myös vahvasti toisiinsa. Tavoitteista jäi kokonaan uupumaan VAKEn alueen väestöprofiilin huomioiminen

strategiassa, kaipaen että strategisissa tavoitteissa näkyisi monikulttuurisuuden huomioiminen.

- Asiakas/potilas tahtoo jäädä nyt näissä tavoitteissa aika pienelle kiinnostukselle.
- Ensimmäinen kritiikki on, että muotoilut pitäisi yhtenäistää. Esim: "henkilöstörakennetta uudistamalla" vs. "henkilöstörakennetta uudistaen". Toinen kritiikki on sisältöön. Vaikuttavuus-termi toistuu liian usein. Tulee vaikutelma, että muutakaan ei ole keksitty, koska se on sopivan abstrakti ja vaikeatulkintainen. Ja vaikuttavuutta on aina vaikea mitata.

"4. Henkilöstö on sitoutunut ja voi hyvin". Sitoutuneisuus on hyvä asia ja ymmärrän motiivin taustalla, mutta henkilöstöä tuskin vaihdetaan uuteen, jos todetaan, että joku ei ole sitoutunut? Ehkä enemmän korostaisin pyrkimystä saada henkilöstö sitoutumaan kuin olettamusta, että he ovat sitä valmiiksi.

"5. Johtaminen on laadukasta". Taas hyvä, mutta miten laadukkuutta mitataan? Mikä kenellekin on laadukasta? Voisiko ennemmin ja nykyaikaisemmin korostaa arvoja tms., kuten "Johtaminen tukee työntekijöitä", "Johtaminen on laadukasta ja tukee tavoitteita".

"10. Taloutta hallitaan hyvällä taloussuunnittelulla". Eikö tämä ole jokaisen toimivan organisaation perusta ja edellytys? Siinä mielessä erikoinen tavoite. Voisiko talous tukea palveluiden vaikuttavuutta, olla uudistavaa, kehittyä, mennä parempaan suuntaan jne.
- Tämä kuulostaa pelottavalta. Mitä sillä tarkoitetaan? 12. Henkilöstömenoja hallitaan henkilöstörakennetta uudistaen
- Tavoitteita on aivan liikaa
- Tavoitteita on liikaa. Olisi hyvä mainita selkeästi hyvinvointialueen lakisääteisten tehtävien/ velvollisuuksien toteutuminen talouden rinnalla. Lisäksi nostaisin tavoitteisiin sen, että hva pystyy vastaamaan muuttuvan ympäristön ja asiakastarpeiden muutoksiin (esim. lisääntyvä asunnottomuus). Tavoite 1. on hyvä ja selkeä, johon tulisi pyrkiä kaikessa toiminnassa. 7, 8 ja 9 voisi yhdistää?
- Tavoitteet ovat liian yleisiä, niistä puuttuu konkretia ja mitattavuus. Tässä SMART.muotoon muutetut tavoitteet, joiden toteutuminen toteuttaa myös palvelulupausta:
 1. Asiakas kohdataan arvostavasti
Tavoite: Vuoden 2027 loppuun mennessä 95 % asiakkaista kokee tulleen kohdatuksi arvostavasti, mitattuna asiakastytyväisyyskyselyiden "kohtaaminen" - indikaattorilla.
 2. Palveluihin pääsy nopeutuu
Tavoite: Vuoden 2027 loppuun mennessä 90 % kiireettömistä asiakkaista pääsee hoitoon tai palveluun 14 vuorokauden kuluessa, mitattuna THL:n hoitoonpääsyn indikaattorilla.
 3. Palvelut ovat vaikuttavia
Tavoite: Vuoden 2028 loppuun mennessä 80 % palveluista osoittaa vaikuttavuutta asiakkaan toimintakyvyn paranemisessa, mitattuna VAKEn vaikuttavuusmittarilla ja asiakaspalautteella.

4. Henkilöstö on sitoutunutta ja voi hyvin

Tavoite: Vuoden 2026 loppuun mennessä henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulos paranee 10 % vuoden 2024 tasosta, ja vaihtuvuus vähenee alle 8 %:iin.

5. Johtaminen on laadukasta

Tavoite: Vuoden 2027 loppuun mennessä 90 % esihenkilöistä saa positiivisen arvioinnin johtamisosaamisesta kehityskeskustelujen yhteydessä.

6. Henkilöstön osaaminen tukee vaikuttavuutta

Tavoite: Vuoden 2029 loppuun mennessä 100 % henkilöstöstä on suorittanut vähintään yhden vaikuttavuuteen liittyvän koulutuksen (esim. näyttöön perustuva työ, vaikuttavuusmittarit).

7. Asukkaiden hyvinvointia edistetään yhteistyöllä

Tavoite: Vuoden 2027 loppuun mennessä jokaisella toimialalla on vähintään 2 aktiivista yhteistyöhanketta kuntien, järjestöjen tai oppilaitosten kanssa, jotka edistävät asukkaiden hyvinvointia.

8. Yhteistyö sidosryhmien kanssa on vaikuttavaa

Tavoite: Vuoden 2026 loppuun mennessä 90 % sidosryhmistä arvioi yhteistyön VAKEn kanssa vaikuttavaksi, mitattuna vuosittaisella kumppanikyselyllä.

9. HUS-järjestämissopimuksen segmenttiryhmien tavoitteet toteutuvat

Tavoite: Vuoden 2027 loppuun mennessä 100 % HUS-sopimuksen segmenttiryhmien tavoitteista on toteutettu suunnitellussa aikataulussa, mitattuna sopimuseurannan raportilla.

10. Taloutta hallitaan hyvällä suunnittelulla

Tavoite: Vuoden 2026 loppuun mennessä talousarvion toteuma on ± 2 % suunnitellusta, ja kaikki toimialat raportoivat talouden seurannasta kuukausittain.

11. Toimintaa uudistetaan kustannusvaikuttavasti

Tavoite: Vuoden 2028 loppuun mennessä vähintään 5 palveluprosessia on uudistettu niin, että niiden kustannusvaikuttavuus paranee 15 %, mitattuna VAKEn kustannusvaikuttavuusindeksillä.

12. Henkilöstömenoja hallitaan rakenteita uudistaen

Tavoite: Vuoden 2027 loppuun mennessä henkilöstömenot ovat laskeneet 5 % suhteessa palvelujen tuotantomäärään, ja henkilöstörakenteen uudistamisesta on tehty vuosittainen arviointi.

- Dia 12: tavoitteissa ja painopisteissä korostuu terveydenhuolto, jonne nopea pääsy varmistetaan sosiaalihuollon lakisääteisten määräaikojen kustannuksella. Tavoitteissa seurataan myös sellaisia kohtia joihin nyt jo panostettu ja joista helposti saa hyviä tuloksia. Piiloon jää todella suuret ongelmat ja toivoisin rohkeutta seurata esim. vammaispalvelujen asiakasvirtauksia ja lakisääteisiä määräaikoja.
- En osaa sanoa, koska periaatteessa kyllä tavoitteet vaikuttavat oleellisilta, mutta niiden toteuttaminen on sitten asia erikseen. Vaikuttavuus ja taloudellisuus ovat vaikeita asioita, tähän asti niiden varjolla on vähentynyt palveluiden sujuvuus, koska jatkuvat muutokset ovat syöneet aikaa ja resurssia läheltä asiakastyötä. Vaikuttavuus ei tarkoita ainoastaan taloudellista tehokkuutta.

- Toimintaa pitäisi uudistaa myös näyttöön perustuvan ja vaikuttavuuden näkökulmasta. Digitaalisten ja etäpalveluiden käytön tehostaminen ei näy tässä. Näkisin myös asiakkaiden toimijuuden vahvistamisen tärkeäksi, sillä voidaan yrittää hillitä palveluiden kysyntää (esim. hyte-polku, yhteistyö kolmannen sektorin kanssa). Liian monta osin päällekkäistä tavoitetta: Vaikuttavuus toistuu kohdissa 3, 6, ja 9. Voisiko yhdistää esim. Palvelut ja yhteistyö sidosryhmien kanssa on vaikuttavaa. Henkilöstön osaaminen (kohta 6) voisi kuulua kohtaan 4. Kohdat 7. ja 8. osin päällekkäisiä. Kohdat 10. ja 12. myös päällekkäisiä, voisi yhdistää "taloutta hallitaan hyvällä talous- ja henkilörakennesuunnittelulla". Käytetty liian hallinnollista kieltä ajatellen, että strategian tulisi avautua myös sellaisille kuntalaisille, jotka eivät tunne hallintotermejä = kenelle strategiaa kirjoitetaan?
- Vastasin kyllä, koska tavoitteet ovat sinänsä hyviä, mutta ovat myös monitulkinnaisia. Tavoitteiden tulisi olla selkeämpiä ja konkreettisempia.
- 2: onko palveluihin pääsyn nopeus itseisarvo, vai olisiko olennaisempaa, että ihmiset saavat oikean palvelun oikeaan aikaan?
3: Vaikuttavuus tulisi määritellä tarkemmin.
6: Kapulakielisesti muotoiltu.
7: Aktiivinen yhteistyö kenen välillä?
8: Mitä tarkoitetaan vaikuttavuudella, kun puhutaan yhteistyöstä sidosryhmien välillä? Keitä nämä sidosryhmät ovat?
9: Jää epäselväksi, jos ei tiedä, mitkä HUS-järjestämissopimuksen segmenttiryhmiä tavoitteet ovat.
10: Kuulostaa itsestäänselvyydeltä
11: Hämmäisesti ilmaistu. Mitä vastuullisuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä? Kuulostaa kaunistellulta tavalta ilmaista, että tiedossa on säästöjä.
12: Kuulostaa kiertoilmaukselta irtisanomisille.
- Liian paljon tavoitteita, ei tarpeeksi ymmärrettäviä.
- Kohdat 10., 11. ja 12. voisi yhdistää tai ainakin 12. maininta sellaisenaan pois. Koska sekä Vakelaiselle työntekijälle, että Vaken asiakkaille koko 12. lauseen asiasisältö "kalskahtaa" siltä, että mitä asioita juuri edellä mainittiin, niin voiko toteutua, jos henkilöstörakennetta ei osatakaan uudistaa oikein, eli kohdistaan työntekijäresursseja oikein.
- Asiat ovat sinänsä tärkeitä, mutta kokonaisuus on sellainen, että palveluihin pääsee nopeammin, niiden laatu ei laske, henkilöstö voi hyvin, eikä mikään maksa enempää eikä mielellään edes sen verran kuin nyt. Tämä ei näin työntekijä vaikuta valitettavasti tällä hetkellä realistiselta. Emme voi koko ajan parantaa kaikkea niin, että kustannukset (tai edes kustannukset per tuotettu "yksikkö" jotain palvelua) pienenevät. Syö uskottavuutta koko strategialta, jos tätä ei uskalleta huomioida.
- Tavoitteet ovat liian yleisellä tasolla, ne tulisi olla konkreettisimpia. Vastuullisuus ympäristöstä puuttuu. Maahanmuuttajien kotouttamiseen panostaminen puuttuu. Ennaltaehkäisevän työhön panostaminen puuttuu.
- Vaikuttavuuden määrittäminen/ mittaaminen vaikeaa. Miten pystytään määrittämään palvelujen vaikuttavuus: yksilön kannalta/ yhteisön kannalta/ hvan

kannalta?

Vastuullisuus näkyy vain taloudellisena kustannusvaikuttavuutena. Vastuullisuus kuitenkin yksi arvoista, löytyisikö joku strateginen tavoite taloudellisen vaikuttavuuden lisäksi.

- Tavoitteet ovat oikeita, mutta edeltävät kommentoijat ovat tiivistäneet myös minun ajatuksiani tavoitteiden sanoittamisesta.
- Palveluiden vaikuttavuus on hämäävä. Mitkä ne mittarit oikein ovat? Ihmisten pitää saada riittävät palvelut oikeaan aikaan,
- 4. tavoitteen saavuttaminen ei realistinen, muotoilisin esim. Henkilöstö jaksaa työssään paremmin

Kysymys

Muut kommentit tavoiteluonnoksiin:

Vastaukset

- Tavoitteet on kuvattu turhan ylimalkaisesti. Miten tulkitaan "vaikuttavuus"? Olisiko parempi, että asiakkaat "saavat tarvitsemansa palvelut" tai että yhteistyö sidosryhmien kanssa "tuo toivottuja tuloksia"?
- Miten vaikuttavuutta mitataan työntekijä- sekä asiakastasolta nähdessä.
- Vaikuttavuutta täytyisi tutkia muulla tavoin kuin määrällisesti mt-asiakkaiden kohdalla. Liian nopeatahtinen toiminta väsyttää terapeutit, työstä tulee muuta kuin terapiatyötä ja pyöröovisyndrooma lisääntyy ja asiakkaat palaavat nopeammin uudelleen palveluiden piiriin. Tarkemmin, huolellisemmin ja rauhallisemmin tehty työ vähentää taas pyöröovisyndroomaa.
- Kuten muutkin ovat sanoneet, tavoitteita on aika paljon. Missä on yksi isompi visio tai edes pari johtotähteä, joita kohti kurkottaa? Voivatko tavoitteet olla ristiriidassa keskenään, esim. mitä jos "4. Henkilöstö on sitoutunut ja voi hyvin" ja "12. Henkilöstömenoja hallitaan henkilöstörakennetta uudistaen" joutuvat ristiriitaan, kumpi voittaa? Tai "1. Asiakas kohdataan arvostavasti" vs. "11. Toimintaa uudistetaan vastuullisesti kustannusvaikuttavuutta parantaen"
- Vastuullisuus: ympäristövastuullisuus, esimerkiksi kierrätys, toteutuuko jätteen kierrätys?
- Harmitti, että keinoja ei saa kommentoida. Tulevatko ne ehkä myöhemmässä vaiheessa kommentoitaviksi? Se millä keinoin tavoitteisiin päästään on kansalaisen kannalta merkityksellisin. Tavoite on vain tavoite, toimenpide on se mikä ratkaisee. Henkilöstörakenteen uudistaminen. Mitä sillä tarkoitetaan? Jos arjen työntekijöistä tai heidän koulutusvaatimuksista nipistetään se lopulta laskee palvelujen tasoa.
- Yhdenvertaisen kohtelun nostaisin tavoitteeksi
- Eikö Vake osaa kertoa napakasti selkeät tavoitteet ja lupaukset? Esim. Vake lupaa väestölle hyviä terveyden- ja sosiaalihuollon palveluita. Mikä tarkoittaa a) hoitoonpääsy aikaa akuutisti/ei kiirevasrasnotolle ja siihen mittari miten on onnistuttu. b) vake panostaa ennaltaehkäisevään työhön * neuvola,

koulutarkastukset, ikääntyneiden hoidon seuranta, pitkäaikaissairauksien tunnistaminen jne mittari tähän.

- Kaiken kaikkiaan aika väljä strategia, pitäisi selvittää tarkemmin mitä halutaan tehdä ja kertoa se tiiviisti. Jos kaikki on yleistä ja kaiken kattavaa ei voi tavoitella jotakin mikä edellyttää muun muuttamista tavoitteeseen pääsemiseksi. Kaiken kaikkiaan "kestävästä taloudesta huolehtiminen" pitäisi olla jokaisen organisaation sisäänrakennettu toimintamalli, tuntuu siltä että tässä ollaan havaittu että taloudesta huolehtiminen on useilla johtamisen tasoilla jotenkin leväperäistä? Toivottavasti näin ei ole.
- Miten tavoitteita seurataan ja mitataan?
- Lisäisin tavoitteisiin jotain ekologisuudesta ja hyvinvointialueen lakisääteisistä tehtävistä.
- Hyvä, että tavoitteita avataan, eikä asioita pidetä itsestäänselvyyksinä.
- Toivon, että tulevassa strategiatyössä kiinnitetään huomiota tavoitteiden ja toimenpiteiden muotoiluun. Tavoite ei ole sama asia kuin toimenpide. Toivon, että kukin hyvinvointialueen toimiala, työstää toimenpiteet, joilla he tähtäävät kunkin tavoitteen toteuttamiseen. Myös toimenpiteiden tulee mitattavia ja seurattavia. Lisäksi toivon, että uuden strategian jalkauttamiseksi tehdään suunnitelma ja strategia jalkautetaan työntekijöiden tasolle asti. Organisaation strategia ei toteudu, jos suoritettava taso ei tiedä, mitä strategiaan on kirjattu ja miten se toteutuu kunkin omassa yksikössä ja omassa työssä.
- Vaikuttavuuden mittaaminen edellyttää satsauksia myös tieteeseen ja tutkimukseen. Muuten jää mutuksi.
- Henkilöstön osaaminen on yksi tärkeistä pilareista jotka tukevat strategiarakenteita. Vaikuttaminen tulisi aloittaa jo kouluista suunnittelemalla yhteistyötä lähkoulujen kanssa enemmän niin että kouluttavat työelämän tarpeiden mukaisia osaajia. Miten varmistetaan että kouluttavat oikeita asioita? Ongelmanratkaisutaidot ainakin minimaaliasia nykyisillä opiskelijoilla haasteellisissa tilanteissa eikä rsilienssiä ole pienissäkään äkillisissä muutoksissa.
- Strategia, arvot ja tavoitteet vaikuttavat selkeiltä
- Tavoitteiden tulisi olla niin selkeitä ja konkreettisia, että niiden toteutumista voidaan järkevästi mitata.
- Hyvät tavoitteet
- Pidetään huolta, että palvelut tavoittaa myös ne, joita digipalvelut eivät tavoita. Ihmiseltä ihmiselle on tärkeää edelleen hyvin monelle.
- Vastuullisuuden muut elementit puuttuvat, vain taloudellisuus mainittu. Ympäristövastuu, sosiaalinen vastuu puuttuu sanoituksesta. Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden jatko on kustannusvaikuttavuuden mittarina? Löytyisikö sieltä kuitenkin jokin tavoite?
- Tavoitteet muuttaisin ns täsmällisemmiksi, vaikka kyseessä onkin strategialuonnos. Eli mitattavia asioita tavoitteisiin myös (nyt ei toki mittareita näkynyt), koska jos ne on jo sanallistettu, kuten esim. se että meillä VAKE:ssa olisi vaikka joku tietty prosentti jotain tiettyssä aikavälissä parantunut, tms. Näin se tulisi KAIKILLE

näkyväksi. Jos nämä strategialuonnoksen ihan hyvät ylätavoitteet tällaisenaan julkaistaan, jäävät ne kaikille epämääräiseksi yläkäsitteistöksi ja se, että jossain on ne avattu tarkemmin, tms. ei auta kenttää niiden hyväksymisessä tai omaksumisessa.

Eli ehdottaisin spesifimpiä tavoitteita yksinkertaisin lausein, niin että hitaampikin ymmärtää mitä haetaan, esim. joku "työtyytyväisyysmittari tai vaihtuvuus tietyllä tasolla vuoteen 2028 mennessä", "työntekijätyytyväisyys tasolle X", "alijäämät katettu vuoteen 2028 mennessä", jne.

Tässä käytän vertausta, eli jos sodankäyntiä johtaa niin, että "tavoite on voittaa sota", voi se tarkoittaa mitä vaan (poliitikot rakastavat tätä, kuten Putte, eli mikä tahansa tulos voi olla voitto :D). Mutta jos tavoite on, että "voittaa sodan" tarkoittaa että on vallattu x-määrä maita ja saatu saalista x-määrä, on se selkeä ja ymmärrettävä koko porukalle ja siihen on helpompi ohjata ja johtaa henkilöstöä.

- Hyvinvointialueen tulisi rakentaa perheille palvelukokonaisuus, jossa julkinen, yksityinen ja järjestötoiminta toimivat rinnakkain. Ennaltaehkäisy ja varhainen tuki, kuten perhekeskustoimintamalli, vähentävät kalliiden korjaavien palvelujen tarvetta. Palvelujen vaikuttavuutta tulisi arvioida, jotta resurssit kohdennetaan oikein – esimerkiksi selvittämällä, mitkä toimet vähentävät huostaanottoja ja psykiatrisen hoidon tarvetta.

Järjestöt täydentävät julkisia palveluja tarjoamalla vapaaehtoistoimintaa, vertaistukea ja kohtaamispaikkoja. Niiden matalan kynnyksen toiminta ja kokemusasiantuntemus vahvistavat osallisuutta ja ennaltaehkäisyä. Pitkäjänteinen rahoitus ja kumppanuusmallit tukevat järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa hyvinvointialueen tavoitteena on nopea hoitoon pääsy. Tällöin kumppanuus yksityisten palveluntuottajien kanssa on keskeistä, sillä ne voivat tarjota matalan kynnyksen vastaanottoja ja täydentää julkisia palveluja silloin, kun alueen oma kapasiteetti ei riitä. Palveluseteleiden ja ostopalvelujen avulla hyvinvointialue voi lisätä joustavuutta ja varmistaa asiakkaiden hoitoon pääsy ilman viiveitä.

Ikääntyneiden palveluissa painopisteen tulisi olla kotona asumisen tukemisessa, raskaan hoivan ehkäisyssä ja oikea-aikaisissa asumisratkaisuisissa. Monituottajuus, teknologia ja järjestötoiminta vahvistavat ikääntyneiden hyvinvointia.

Pitkäkestoiset sopimukset ja vuoropuhelu palveluntuottajien kanssa puolestaan turvaavat laadun ja henkilöstön pysyvyyden. Asiakaslähtöisyys edellyttää, että ikääntyneillä on mahdollisuus osallistua palvelujensa suunnitteluun ja saada viiveettä tarpeitaan vastaavaa hoivaa.

Työikäisten kuntoutus tukee toimintakykyä, ehkäisee työkyvyttömyyttä ja nopeuttaa työhön paluuta. Hyvinvointialueen tulisikin varmistaa eheät palvelupolut hyödyntämällä sekä omia että yksityisten palveluntuottajien resursseja, erityisosaamista ja innovaatioita. Oikea-aikainen hoito edellyttää sujuvaa palveluohjausta, ennakoivaa tiedonkulkua Kelan ja muiden toimijoiden kanssa sekä prosesseja, joilla tunnistetaan kuntoutustarve ja ohjataan asiakas nopeasti tarpeen mukaiseen palveluun.

- Vammaisten henkilöiden palveluissa korostuvat yksilöllisyys, joustavuus, osallisuus ja itsemääräämisoikeus. Asiakkailla tulisi aina olla aito mahdollisuus valita palveluiden tuottaja ja vaikuttaa oman elämänsä arjen järjestelyihin. Järjestöt ovat tärkeitä palvelujen kehittäjiä ja käyttäjien äänen tuojia, ja niiden koordinoima vertaistoiminta ja neuvonta täydentävät palvelukokonaisuutta.
- Kela 65 valinnanvapauskokeiluun piirin kuuluvan toiminnan yhteinen kehittäminen hyvinvointialueen ja palveluntuottajien kesken on tärkeää vaikuttavien palveluiden ja sujuvien palveluketjujen varmistamiseksi. Hyvänä vertailukohtana voidaan käyttää Keski-Suomen hyvinvointialueen mallia, jossa palveluntuottajien kanssa on perustettu seurantaryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Seurantaryhmässä seurataan muun muassa lähetemääriä terveyspalveluihin, vaikutuksia terveysasemien hoitojonoihin ja potilaiden siirtymistä takaisin julkiseen perusterveydenhuoltoon, mikäli he tarvitsevat yli 3 hoitokertaa/vuosi.
- Ei muita kommentteja

Kysymys

4. Mitä muuta haluaisit sanoa VAKEn strategialuonnoksesta?

Vastaukset

- Tekoälyn strategiatasoinen huomiointi organisaatiossa tärkeää! Sen avulla voidaan myös muihin tavoitteisiin päästä nopeammin ja tehokkaammin.
- Strategialuonnoksen pitää olla saavutettavissa oleva lupaus sekä henkilökunnalle että asukkaille VAKEstä työnantajana ja palveluntarjoajana. Tätä pitäisi korostaa vielä enemmän.
- Ihan hyvä. Aika paljon eri suuntia, joihin ollaan menossa. Ehkä voisi olla enemmänkin mainintoja rohkeasta uudistamisesta, uskalletaan tehdä tietoon perustuvia päätöksiä, jos tiedetään, että niistä seuraa pidemmällä aikavälillä hyviä asioita. Toisen kommentoijan teknologian nostaminen esiin on hyvä idea.
- Sama purkki näköjään, josta on aina Vantaalla otettu "uusia" asioita strategiaan.
- Hyvä, että kysytte asukkaiden mielipidettä. Nyt näyttää sanahelinältä, missä on myös ripaus selittelyn makua jo etukäteen. Kun ei tarkkaan luvata mitään, niin voi epäonnistua ilman seurauksia.
- Liikaa kaikkea. Pitäisikö keskittyä muutamaan olennaiseen asiaan ja muotoilla lyhytsanaisemmin?
- Tiivistystä, selkeitä, yksinkertaiset tavoitteet ja tosiasioiden hyväksyminen, jos halutaan muuttaa jotakin tavoitteen saavuttamiseksi, on jostain luovuttava, ainoa toive on että se ei ole työntekijöiden selkänahka.
- Olisi tärkeää poistaa ihmisten huolia palveluiden saatavuudesta. Samoin myös henkilöstöä kohtaan lupausta siitä, että työpaikat pyritään turvaamaan. Tässä luonnoksessa lukee taas rivien välissä, että henkilöstöä voidaan supistaa. Se ei luo turvaa, ei kasvata työhyvinvointia eikä poista vaihtuvuutta.
- Tiivistystä konkreettiset tavoitteet.

- Vähemmän tavoitteita, jotta ne voidaan toteuttaa paremmin ja suunnitellaan konkreettiset toimenpiteet. Asiantuntijoita tärkeää osallistaa kaikissa vaiheissa. Enemmän konkretiaa koko strategialuonnokseen.
- Konkretiaa olisi hyvä lisätä. Nyt tavoite esimerkiksi siitä, että palveluhin pääsy nopeutuu ei sano mitään. Kuinka nopeaan toimintaan pyritään? Ajatellaanko sen olevan nopeatutumista, jos potilas odottaa nyt 12 viikkoa tai enemmän kiireetöntä aikaansa ja aikaa saadaan nipistettyä 11 viikkoon?
- Pitää selkeyttää ja tiivistää. Strategian ei tule olla virkamiesjargonia, joka unohtuu, vaan oikeasti merkittävä ja sellainen, jonka takana ihmiset ovat. Tällaisen takana ihmiset eivät halua olla.
- Riittävän laajaa-alainen ja sovelletavissa helposti jokaisen palvelualojen toimintaan.
- Strategia on liian yläkäsitteistä, konkreettiset saavutettavissa olevat tavoitteet olisi parempia, niistä voisi pitää kiinni.
- Kiitos, kun kysytte asukkaiden näkemystä ja meille on annettu keino vaikuttaa!
- Strategiat eivät ole eläneet ja olen skeptinen, tulevatko elämään kukaan työn arjessa, se on johdon työkalu. Johtuu osin siitä, että on löydettävä kaikkiin toimintoihin soveltuvia tavoitteita, joiden alle yritetään keksiä yksiköissä soveltuvia käytännön tason tavoitteita usein huonolla menestyksellä: voisi olla oleellisempiakin tavoitteita, mutta koska ne eivät nouse strategiasta, ne sivuutetaan ja panostetaan johonkin strategian mukaiseen, koska pitää olla linjassa niihin. Strategioissa luvataan paljon sellaista, mitä ei pystytä todellisuudessa toteuttamaan, strategiasta päättävillä tulisi olla virkavastuu siitä, että pidetään se, mitä luvataan. Strategia toimii parhaimmillaan toimintaa kehittävänä, pahimmillaan sillä voidaan perustella tavoitellut, ei-vielä julkiset toiminnan heikentämiset, kohdistuvat ne sitten asiakkaisiin tai työntekijöihin.
- Jatkuva uudistuminen on tärkeää
- Vaken pitää olla sitten sanojensa mittainen eli strategian pitää olla sellainen, että se voi sitten toteutua myös sanoista tekoihin.
- En pidä visiosta, että olemme "vakain" ja "luotettavin". Tällaiset superlatiivit eivät mielestäni sovi julkisen sektorin visioihin. Jos kaikki muut ovat aivan surkeita riittääkö se muka että me olemme myös aivan surkea mutta juuri ja juuri surkeista kuitenkin paras? Ja jos kaikki ovat aivan uskomattoman hyviä, onko tarpeen meidän olla kaikkein paras, vai olisiko ihan ok olla uskomattoman hyvien joukossa vaikkapa toinen tai kolmas?
Strategian olisi hyvä olla niin lyhyt, selkeä ja napakka, että työntekijätkin jaksavat sen kokonaisuudessaan lukea ja omaksua, ja voivat ymmärtää mitä ihan joka lauseella tarkoitetaan. Strategisen viestinnän ensisijainen tehtävä ei ole luoda myönteistä kuvaa hyvinvointialueesta, vaan ohjata toimintaa.
- Tiivis, sopivan kunnianhimoinen
- Edelläkävijä on oikein hyvä visio, mutta ristiriidassa ehkä tuon vakaan ja luotettavan kanssa. Jos olemme edelläkävijöitä, olisimmeko sitten Suomen ketterin ja luotettavin hyvinvointialue?
Hyvä, parempi, paras – slogan sotkee yhtenäistä viestiä siitä, millainen VAKE on. On

epäselvää, olemmeko ihan hyviä, muita parempia vai kenties paras tai edelläkävijä hyvinvointialueiden joukossa.

- Painotus digipalveluihin on tietenkin lupaavaa säästöjen kannalta, digiprojektit vain useimmiten kaatuvat omaan mahdottomuuteensa ja alun huokea hinta muuttuikin ympäristön ylläpitämisestä jossain vaiheessa kalliiksi, ellei yhteensopimattomaksi suuremmaksi kokonaisuudeksi. Siksi ne soveltuvat parhaimmillaan rinnakkain olemassa olevan palvelun kanssa, mutteivät korvaamaan olemassa olevia palveluja.
- Komppaan muita kirjoittajia, sekä ylempää kommenttiani. Eli selkeitä ja konkreettisia tavoitteita, nyt näistä luonnostelluista tavoitteista johtaen, niin päästään eteenpäin yhteisiä maaleja kohti selkeämmällä linjalla.
- Mielestämme VAKEn strategialuonnoksen painopisteet on valittu hyvin. Yhteistyö ja kumppanuus on nostettu omaksi strategiseksi painopisteeksi: "Teemme vaikuttavaa yhteistyötä." Lisäksi VAKE tunnistaa strategialuonnoksessaan erinomaisesti vahvan järjestämisosaamisen merkityksen ja monituottajamallin tuomat mahdollisuudet. Palvelut sitoudutaan järjestämään monituottajamallilla ja tuotantotapojen arviointia jatketaan, jotta voidaan valita kustannusvaikuttavimmat ratkaisut.

Tuotantotapa-analyysien tekemisessä on tärkeää varmistaa, että palvelu- ja kustannusvertailut perustuvat ajantasaisiin ja tarkoituksenmukaisiin tietoihin, jotta analyysi on realistinen. Epätarkoituksenmukaiset vertailut, kuten vanhan ja kalliin suorahankinnan vertailu omaan tuotantoon, voivat vääristää tuloksia. Analyysin tarkkuutta lisää palveluntuottajien osallistaminen ja markkinavuoropuhelu jo analyysin alkuvaiheessa.

Kustannusvaikuttavien, sujuvien ja oikea-aikaisten palvelujen järjestäminen edellyttää hyvinvointialueelta strategista johtamista, toimivaa palveluverkkoa ja monituottajamallin hyödyntämistä. Onnistumista tukevat myös digitalisaatio, ennaltaehkäisy ja hyvinvoinnin edistäminen, jotka vaativat tiivistä yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa. Järjestöavustukset ja kumppanuussopimukset vahvistavat järjestöjen roolia osana palvelujärjestelmää.

Strategisen johtamisen tueksi tarvitaan selkeät tavoitteet ja mittarit, jotka kytketään talouskehykseen. Päätösten tulisi perustua vaikuttavuuden arviointiin ja luotettavaan tietoon. Kustannus- ja tuotantotapa-analyysit sekä läpinäkyvä kustannusrakenne auttavat VAKEn kohdentamaan tehostamistoimet oikein ja rakentamaan strategisen monituottajamallin asukkaiden ja julkisen talouden kannalta vaikuttavalla ja kestäväällä tavalla.

VAKE muodostaa alueensa muiden toimijoiden kanssa yhteisön, jossa jokaisen panos on arvokas vaikuttavien palvelukokonaisuuksien rakentamisessa.

Monituottajamalli on keskeinen työkalu, jossa hyvinvointialue hyödyntää omaa tuotantoa sekä yritysten ja järjestöjen palveluja oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti. Kumppanuudet, erilaiset yhteistyömallit ja innovatiiviset kokeilut mahdollistavat nopeamman hoitoon pääsyn ja hyödyntävät markkinoilla jo olevia ratkaisuja, välttämällä päällekkäistä työtä. Strategialuonnoksen mukaan kumppanuudet ja yhteistyö ovatkin VAKEn toimintaa ohjaavia keskeisiä elementtejä.

Avoin ja ennakoiva vuoropuhelu palveluntuottajien kanssa tukee VAKEn strategian toimeenpanoa ja mahdollistaa varhaisen reagoinnin muutoksiin. Kun hyvinvointialue viestii linjauksistaan ja palvelutarpeistaan ajoissa, yksityiset toimijat voivat sopeuttaa palvelujaan vastaamaan kysyntää. Eteenpäin katsova vuoropuhelu luo edellytykset kilpailulle, uusille toimijoille ja innovatiivisille ratkaisuille.

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausuntonne VAKEn strategialuonnoksesta ja toivotamme menestystä strategian toimeenpanoon.

- Se on mielestäni epärehellinen, koska tosiasia on, että resurssien pysyessä ennallaan on mahdotonta vastata hyvin iäkkäiden vanhusten kasvavaan palvelutarpeeseen. Tätä haastetta ei ole kohdattu rohkeasti, se on sivuutettu ja vaiettu.